

Formarea poporului roman si a **Limbii romane**

Etnogeneza romanilor reprezinta un eveniment istoric fundamental in istoria noastra nationala , intrucat arata cum s-a format purtatorul si creatorul civilizatiei noastre . Ea a fost un proces complex , indelungat la care au contribuit : statalitatea dacica si cresterea puterii acesteia , cucerirea Daciei de catre romani , colonizarea , romanizarea dacilor , continuitatea populatiei daco-romane in conditiile convietuirii cu populatiile migratoare , raspandirea crestinismului , ducand in final la crearea unei etnii distincte in spatiul central-sud-est european .

Neamul nostru s-a format pe un teritoriu vast , care se intindea la nordul si la sudul Dunarii , ingloband fostele provincii romane Dacia si Moesia . Cuceritorii romani s-au suprapus peste o serie de populatii tracice , inrudite intre ele dacii , getii si moesii .

Campaniile romane la nordul Dunarii , indreptate impotriva puterii dacilor , au durat vreme indelungata . In timpul lui Traian au avut loc razboaiele in urma carora Dacia a fost cucerita iar regele Decebal s-a sinucis pentru a nu cadea in captivitate . Dupa cucerirea acestui spatiu rasaritean , romanii au colonizat aici populatii de limba romanica . Dacii impartaseau obiceiuri si credinte religioase pagane peste care s-au revarsat mentalitatile civilizate ale cuceritorilor latini .

In anii 271-274 armatele romane parasesc spatiul provinciei Dacia pe care nu o mai puteau apara in fata atacurilor populatiilor migratoare . In timpul marilor migratii ale popoarelor germanice , slave , turcice si fino-ungrice , vorbitorilor de limba latina din acest spatiu li se vor adauga populatii de limba germanica (sec. III) si mai ales neamurile slave (sec. VI-VII) . Amestecul dacilor , al romanilor si al noilor veniti s-a petrecut la nordul si la sudul Dunarii , in decursul mai multor secole .

Anul 602 , cand slavii au navalit in imperiul roman de rasarit , stabilindu-se acolo a marcat o data importanta in evolutia romanitatii rasaritene . Stabilirea triburilor slave si apoi a bulgarilor la sudul Dunarii a separat latinitate din peninsula Balcanica de cea nord-dunareana . In sudul Dunarii , o mare parte din romanice a

fost asimilata de slavi . Exceptie au facut grupurile alcatuite din pastori si familiile lor , stabilite in zonele montane (Mtti-Balcani) care au primit din partea slavilor numele de vlahi .

Traversarea Dunarii de catre majoritatea slavilor a condus insa la imputinarea lor in nordul fluviului astfel incat, pe teritoriul fostei provincii Dacia , amestecul dintre vorbitorii de limba latina si migratori a inclinat balanta etnica in favoarea romanilor .

In ajutorul istoricilor vine si stiinta limbii lingvistica . Cercetarile lingvistice au reliefat caracterul latin al limbii romane , dat de lexic si structura gramaticala . Limba romana se aseamana cu celelalte limbi romanice , dar are si particularitati ce demonstreaza formarea sa in spatiul carpato-danubiano-pontic si nu in peninsula Balcanica cum afirma Robert Roessler in cartea sa „Studii romanesti...” publicata la Leipzig in anul 1871 . Aceasta publicatie era scrisa pe baza teoriei imigrationiste . Aceasta a aparut in urma miscarii de emancipare a romanilor din Transilvania(in secolul VIII) condusa de Inochentie Micu Klein si urmata apoi in 1791 de un memoriu (Supplex Libellus Valachorum) inaintat cutii vieneze . Ca urmare imparatul austriac a incurajat istoricii sa fabriceze contra argumente la dovezile de continuitate a romanilor in Transilvania .

In lucrarea sa Robert Roessler afirma ca dacii au fost omorati in masa dupa 106 . Este evident ca acest lucru nu este adevarat datorita faptului ca romanii aveau nevoie de forta de munca si nu el statea in obicei sa masacreze populatiile din teritoriile nou cucerite . Au mai fost gasite dovezi ale continuitatii dacilor in peste 1000 de localitati iar niste inscriptii din alte provincii romane atesta prezenta soldatilor de origine daca . Din acea perioada dateaza toponimele si hidronimele care au fost transmise romanilor si au ramas pana astazi (Donaris , Maris ,Alutus etc.) Toate acestea dovedesc faptul ca dacii nu au disparut dupa anul 106 ba mai mult si-au continuat existenta in acelasi teritoriu.

Teoria roessliana mai sustinea si faptul ca dupa retragerea aureliana dintre anii 271-274 teritoriul nord dunarean ar fi ramas pustiu , lucru illogic avand in vedere ca in secolul IV un amfiteatru din Sarmizegetusa a fost blocat si transformat in

fortareata : la Porolisum si Apullum s-au gasit morminte de inhumatie cu inventar daco-roman ; la Napoca s-au descoperit doua cuptoare de olarit din secolul IV si pe tot spatiul nord dunarean gasite obiecte paleo-crestine .

Lipsa cuvintelor germanice din limba romana (alta argument roesslerian)se explice prin faptul ca civilizatiile nemurilor de origine germana erau net inferioare celei daco-romane deci populatia autohtona nu a gasit nimic interesant la noi veniti care au plecat dstul de repede . Asemanarea limbii romane cu cea albaneza se datoreza faptului ca stramosii albanezilor au fost ilirii care se intrudeau cu tracii prin urmare este logic sa avem cateva cuvinte comune cu ei , dar este absuda afirmatia conform careia poporul roman s-a format in peninsula Balcanica intre secolele IX-XIII dupa care au imigrat la nord de Dunare .

Crestinarea romanilor in rit ortodox este datorata influentei bizantine iar lipsa de izvoare istorice care sa ateste continuitatea daco-romanilor si apoi a romanilor in „mileniul marilor migratii” este evident cauza ruralizarii populatiei cauzata de navalirile barbare .

Toate acestea dovedesc faptul ca la baza formarii poporului roman a stat un proces indelungat si neintrerupt , inceput din perioada existentei regatului Dac , continuat dupa 106 sub influenta romana iar dupa 271 influentat de migratori . Cu toate acestea romanii sunt unici avand un caracter etnic total diferit de celelate popoare ce nei nconjoara.